

Gedeputeerde Staten**Provinciale Staten van Zeeland**

T.a.v. de voorzitter

OnderwerpGemeenschappelijk
Landbouwbeleid (GLB)**Kenmerk**

20037361

behandeld doorG.M. Boogaard -
Grootens**verzonden**

Middelburg, 1 december 2020

Geachte voorzitter,

Middels deze brief informeren we u over de ontwikkelingen ter voorbereiding op de komende periodes van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, zoals ook toegezegd door gedeputeerde De Bat. De informatie uit deze brief is in gezamenlijkheid met rijk en provincies opgesteld en sluit ook aan op de informatie die hierover verstrekt is aan de Tweede Kamer (zie ook de kamerbrief in de bijlage).

Nationaal Strategisch Plan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Op 1 januari 2023 start de nieuwe periode voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Hiervoor wordt een Nationaal Strategisch Plan opgesteld. In 2018 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart door LNV, IPO, in samenspraak met de waterschappen en het maatschappelijk speelveld. Het doel is om het GLB-NSP begin 2022 in Brussel ter goedkeuring in te dienen om op 1 januari 2023 te kunnen starten. Bijgaande kamerbrief, onderdeel IV, geeft inzicht in het proces, de organisatie en de inhoudelijke planvorming. Met het GLB-NSP zetten we in op de transitie van de landbouw.¹

Het GLB-NSP staat in het teken van de noodzaak een volhoudbare landbouw te realiseren, aan de hand van 9 Europese specifieke doelstellingen en een overkoepelende opgave tot innoveren, netwerken en digitaliseren. Het GLB-NSP moet ook ingezet worden voor de Green Deal, met in het bijzonder de strategieën Farm2Fork (Boer tot Bord)² en Biodiversiteit. Europa, rijk en provincies stellen dat het nieuwe GLB ten goede moet komen aan het Boerenerf van de Toekomst. T.a.v. het GLB-NSP zullen rijk en provincies samen beslissen over beide subsidiefondsen van het GLB; zowel het Plattelandsfonds (pijler 2 of "POP"), als het Garantiefonds (pijler 1) die voorziet in marktinstrumenten en directe betalingen, waaronder de hectaretoeslagen. Voor het Garantiefonds voorzien wij een gedeeltelijke koppeling aan het nieuwe instrument ecoregelingen³ en aan overheveling, voor meer ruimte voor investeringen, innovatie, samenwerken en kennisoverdracht voor toekomstgerichte bedrijven. Ook is deelname aan de GMO Groente & Fruit nog steeds geborgd en is een uitbreiding van de sectorale interventies naar andere sectoren mogelijk.

¹ Meer informatie is eveneens te vinden op [ToekomstGLB.nl](https://www.toekomstglb.nl)

² Zie ook onderdeel I subparagraaf Raadsconclusies Farm to Fork strategie in de kamerbrief 29 oktober

³ Zie ook onderdeel I en IV van de kamerbrief 29 oktober

Op 6 oktober hebben LNV, IPO en UvW een besluit genomen over de eerste richting van het GLB-NSP. Met deze brief en de kamerbrief (bijlage) informeren wij uw Staten over de stand van zaken over het proces en de inhoud van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) voor het GLB. Het proces van het GLB-NSP loopt vanuit de provincies via het IPO. Onderdeel IV van de kamerbrief gaat in op de stappen voor het GLB-NSP die doorlopen worden om te komen tot een plan. De stappen zijn voorgeschreven vanuit de GLB-verordeningen. Het GLB raakt met name de portefeuilles economie(landbouw), natuur/milieu en water. Naar verwachting komt in de periode 2023-2027 jaarlijks landelijk €73 miljoen Europese middelen beschikbaar voor plattelandsontwikkeling (plattelandsfonds) en een €717 miljoen voor grondgebonden subsidies zoals ecoregelingen en de basispremie (garantiefonds).⁴ Daarnaast zijn centrale Europese middelen beschikbaar voor kwaliteitsregelingen, de Gemeenschappelijke Marktordening voor de Groente & Fruitsector en voor de Schoofruitregeling. De verdeling van de middelen is onderdeel van de verdere uitwerking. Financiële consequenties worden naar verwachting in 2021 duidelijk.

Op dit moment wordt er gewerkt aan de bouwstenen voor het GLB-NSP, de beeldvormende fase van het proces. Er worden nog geen definitieve beslissingen genomen over de exacte invulling. Zodra het proces in een besluitvormende fase komt zal PS hier nadrukkelijker in worden betrokken. Een voorstel voor PS voor het GLB-NSP 2023-2027 (met uitfinancieringsperiode van twee jaar dus tot en met 2029) en cofinanciering wordt in 2021 voorzien. Indien mogelijk zouden we hiervoor in de loop van 2021 graag een bijeenkomst organiseren.

Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) in de transitieperiode (2021-2022)

De huidige programmaperiode POP3 loopt (van 2014) tot eind 2020. Zoals hierboven aangegeven treedt het nieuwe GLB in werking per 2023. Daartussen zit een transitieperiode, ook wel POP3plus-programma genoemd. Om de continuïteit in de financiering en uitvoering van POP3 te waarborgen biedt de Europese Commissie met de transitieverordening de mogelijkheid aan lidstaten om de huidige plattelandsontwikkelingsprogramma's te verlengen. Nederland maakt van deze mogelijkheid gebruik. Dit betekent dat het huidige programma wordt verlengd, maar dat het gefinancierd wordt met nieuw budget: 'oude regels, nieuw geld'. Nederland heeft ervoor gekozen de transitieperiode te gebruiken om een accentverschuiving aan te brengen in het huidige programma, waarbij de focus komt te liggen op de maatschappelijke beleidsthema's klimaat, biodiversiteit/bodem en kringlooplandbouw (incl. stikstof). Daarmee kan vooruitlopend op het toekomstige NSP voor het GLB nu al een impuls worden gegeven aan deze maatschappelijke opgaven.

Het beschikbare budget waarmee de maatregelen in het eerste jaar van de transitieperiode (2021) gefinancierd is afkomstig uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) vanuit het Meerjarig Financieel Kader. Daarnaast worden aan het ELFPO-budget middelen toegevoegd afkomstig uit het Economisch herstellfonds 'Next Generation EU'. Over de jaren waarop dit budget kan worden ingezet heeft nog geen definitieve besluitvorming plaatsgevonden, maar dat zal dit jaar moeten gebeuren. Besluitvorming over het budget voor 2022 moet opnieuw plaatsvinden in 2021.

De inzet bij het opzetten van POP3 in de transitieperiode is het verlengen van het bestaande POP3, met een focus op de actuele maatschappelijke beleidsthema's klimaat, biodiversiteit/bodem, kringlooplandbouw (incl. stikstof) en het – waar mogelijk – vereenvoudigen van de uitvoering zodat uitvoeringskosten worden verlaagd. Deze inzet heeft geleid tot een invulling van POP3 in de transitieperiode met drie soorten maatregelen:

- a. Doorlopende maatregelen vanuit de overheveling (maatregelen die worden gefinancierd vanuit de overheveling van middelen uit GLB-pijler 1 naar GLB-pijler 2): het gaat daarbij om de ontwikkeling van enkele nieuwe GLB-pilots Toekomstbestendige landbouw waarmee ervaring wordt opgedaan met nieuwe methodes in de aanloop naar het GLB-NSP.
- b. Doorlopende maatregelen op basis van eerder gemaakte afspraken: maatregelen die ongewijzigd worden voortgezet omdat hierover afspraken en/of verplichtingen bestaan, zoals het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb), Jonge Landbouwers (JoLa), de Brede Weersverzekering en LEADER.

⁴ Zie kamerbrief nr 1253, 6 oktober 2020, het verslag van de Landbouw- en Visserij Raad van 21 september 2020

- c. Focusmaatregelen: (sub-)maatregelen met een inhoudelijke focus op klimaat, biodiversiteit/bodem en kringlooplandbouw (incl. stikstof). In Zeeland is dit provincie breed / opgave breed geïnventariseerd en uitgewerkt in nauwe samenhang met de doelstellingen uit het Programma landelijk gebied, natuur en landbouw en Deltaplan Zoet Water. Concreet gaat het hierbij voor Zeeland om de maatregelen Samenwerking voor Innovatie en Productieve en Niet-productieve (water)investeringen. De aanvullende financiering vanuit het Rijk en de provincies om de verwachte verlaging van het ELFPO-budget te compenseren zal voor deze maatregelen worden ingezet.

Wij vertrouwen er op u hiermee voorlopig voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlage: Kamerbrief van minister Schouten